

Lizagña o scrivagna?

Ai ò lèt una nutèzzia e a sãn avanzè ed stupèn: i dîsen che, in Euròpa, i itagliàn i én quì ch'ì lèzen manc liber ed tòtt. Am é d avîs ch'an séppa brîsa un quèl da stimères. Mo parché pò, nuèter lizagña manc di franziis, tudèssc, inglîs, spagnû e d tòtt chi èter? A i ò pinsè un pò in vatta e am é vgnò socuànt suspèt.

Prém: Fòrsi al dé d incû, invèzi di liber, as lèz quel èter. As lèz in vatta ai telefonén e ai "tavlen eletrònîc", con Uàts App, con Fèsbuc, con Tùtiter, e tòtt chi cuvlén mudèren e eletrònîc. L é sãnper un lèzer anc quall che lé. E pò l é asè andèr in tranvâi e vadder duv i én puntè i ûc' dla mazâur pèrt dla zânt, e brîsa sâul di zûven.

Secânn: Ai é anc chès che dimónndi zânt i n lèzen brîsa di liber parché i an pòra. Trûp liber i i méten in sudiziàn parché tant autûr, par fèr da vadder ch'ì san un mócc' ed quì, i scrîven dimónndi de pió dal necesèri. Mé a cradd che se in chi liber i dèssen un bèl tâi al nómmer dâl pâgin, i farènn un intarès sía i autûr che i letûr. Tant autûr, purtròp, i se dscòrden ch'ì scrîven par chi èter e i s inamâuren dâl sâu paròl. In itagliàn i al ciâmen *dono della sintesi* e in dialàtt mé a dirèv *la dêrma ed tgnîrla cûrta*.

Tèz: A cradd che di èter i n lèzen brîsa di liber parché i an ciapè dâl freghe. Int i giurnî as lèz dâl recensian só tant fillm, mo pòchi só i liber ch'vénnen fòra. Opûr a se dscârr bân d un liber brîsa parché l'èva di mèrit, mo parché l autâur l é un amîg. E al stass quèl suzèd quand i presântèn un liber in televisian: un liber bèl o un liber brótt, i vénnen tratè int al stass môd. E acsè chi pûc ch'ì van a cunprèri i ciâpen dâl ciavè da santufèzzi.

Quèrt: Pòl dèr che an s lèza brîsa di liber parché in gîr ai n é trûp. I editûr i én sãnper in zairca ed publichèr al gran liber ch'al vannda un mócc' ed còpi, par parzèr i cónt di góbbi. Una vòlta, invèzi, i editûr i andèven a pass ed liber bòn con una gran pazènzia: i zarchèven, i pasturèven, i dlizèven al bigatén, i stèven d'asptèr con chèlma. Adès i van ala cójja con la raid e ai vén só d incòsa: pòca ròba bòna, di-

mónndi acuadèl... buslût e copertón.

Quènt: Par finîr, cunsidrân pûr che dimónndi i n lèzen brîsa di liber parché, cómm int al mî chès, i i vòlen scrîver. Qualla ed vlair publichèr un quèl bâsta ch'séppa l'é dvintè un'osesiàn. Mé a dégg che un sugèt ch'al lèz con dl'òssta e vójja ed s-ciarières l'ignuranza, l é da amirèr pió ed quall ch'al s métt a scrîver a tòtt i cósst. Mo cum s fâ a andèriel a spieghèr?

Adès i arènn råsân quì ch'ì um vlèssen dîr «Bân, aláura, té parché t ît méss drî a scrîver tant liber? T an psèv brîsa scrîver manc e lèzer de pió?». Eh, sé, l é pròpi vaira. L ónnic ranpén dóvv a m pòs atachèr, l é quall ed dîr «L é stè sâul par câulpa d una gran pasiàn: qualla pr al mî dialàtt e par zarchèr ed fèr quèl par môd ch'al vâga al gabariòt brîsa tant in fûria».

Srèla un'ilusiàn? L é fâzil. A vói sâul inprumètter che, sebân ch'èva sãnper lèt brîsa pòc, da adès e pr i pròsum zincuant'ân a zarcarò ed crâsser âl mî letûr e d calèr âl mî scritûr.

La Taraghégna

L'Îsa al EXPO

L'Îsa l'é una gran cûga, tante brèva quant mudèsta. L'à pasè una vétta in mèz a pgnât e tegâm, insâmm a sò maré Pirén prémma e a sò fiòl dâpp, quand i avèven una traturî in Bertîra, in dóvv mé ai ò avó la furtónna d andèri, e brîsa sâul una vòlta.

Adès l'Îsa l'é in pensiàn e la stà ed cà al ûltum pian dla mî palazénna ai Prè ed Cavrèra (sò maré l'èra stè un mî amîg fén da quand mé ai èra un cínno e ló un ragazzlâtt un pòc pió grand). A fèri da capîr che la sò aventura con i tegâm la n èra gnac finé ai ò pinsè - par chèsò - pròpi mé! In che manîra? Fagandi cgnósser *l'Egeria Di Nallo*, profesorassa dl'Universitè, giurnaléssta mo, sâuratótt, fundatrîz ed cal muvimânt ed cûghi suprafènni ciamè *le Cesarine*.

A st pònt che qué avî da stèr a savair che l'Egèria, che ónna in fâ e zânt a in pânsa, l'à cunvént l'Îsa a iscrîvres a una gâra ed cûghi pròpi *nell'ambito dell'EXPO milanese!*

Acsè la nòstra Îsa l'é partè in trèno da par lî, pò a Milàn l'à tòlt al sò metrò e l'é arivè *sul luogo della gastronomica tenzone*. I cuncurént, ch'ì èren arivè da tótt l'Itàglia e anc dal èster, i avèven da preparèr un quèl sãnpliz mo genièl, in un tãnp stabilè.

Bân, vlîv savair cum l'é andè a finîr? L'à vént lî, sãnza discusiàn, strazànd tòtt i aversèri con una spèzie ed panén inbuté mé a n sò con còsa, e che lî la m à inprumèss ed fèrmel asagèr...

A mé an m é mâi d avîs ed piantèr i dént in sta maravajja che, ancâura una vòlta, *ha posto gli allori sulle gloriose tradizioni gastronomiche* dla nòstra Bulgâza!

Brèva Îsa!

F. C.

C'è Vincenzo?

Sta partîda la capitè a Mnèrbi tant ân fâ. Vizânz l'avèva una butaiga da falegnâm e la sò pòrta l'èra una bóscla con di ricuèder ed vaider. Ai capitè che ón ed sti vîder l andé ràtt pr una svintajè e acsè Vizânz, cum l usèva una vòlta, (i èren d invèren) ai mité un fói ed chèrta oleè.

Bèrto la Carâgna e Giólî al Biànn d i èren dâu legèr cgnusó in tòtt al pajais pr âl sâu birichinè. Una vòlta, turnànd a cà da scòla e pasànd dnanz ala pòrta ed Vizânz, an i pèrs vaira rânper cal fói ed chèrta e fichèr dânter la tèsta digànd:

- *C'è Vincenzo?* - e pò vî ed gran vulè. E dâi ónna e dâi dâu e dâi trai, a Vizânz ai véns só la fótta avair da canbièr tòtt i dé chi fói e acsè al tèz sfundamânt chi ragâz i n fènn brîsa in tãnp a dîr "*C'è Vinc...*" che quall ch'l'avèva méss dânter la tèsta al ciapé una srigunè da santufèzzi pròpi in mèz ala frânt.

Mo la n finé mégga qué! Câl dâu legèr i rinpènn un fiasc con dal pisân e dla mèrda ed ninén, pò i andènn al sòlit apuntamânt.

La srigunè ed Vizânz la mandé in méll pîz al fiâsc, strumnànd par tótt la falegnamerî *l'olezzante contenuto*, ch'ai vlé di dé e dl ónt ed gâmmt pr arivèr d âura ed mandèr ví la pòzza...

Èter ténp, èter schèrz.

(da un arcòrd d **Augusto Mandrioli**)

Fûg antîg

Stasîra datâuren al fûg ai é un gran dafêr e fôra la tinpêsta ed naiv la n dà rêchia. Al vânt al fêsstia e âl sâu švintajè âl mândèn indrî al fômme, ch'al fâ fadîga a andèr só e l interda atais al parôl ed râm con dânter la nôstra zanna. Mî mèder la stà lé, parché la pulânt l'à da èsr armisdè ed cunténnuv, e an fâ gnînta se ògni tant al fômme, insàmm a dâl falésster brusânti, al l'afômme. Ed fianc a lî, un pô pió indrî, ai é mî nóna; al sô dvair l é quall ed tgnîr drî al gustâus e udurâus ragó che, dânter a una tajja ed tètacòta pugè in vatta a un tripî, l à da andèr d lóng a bójjer pian pian. Âl brès âl van žuntè con misûra, tgnand cânt dal vânt ch'ai dà vigâur, mo lî l'é masstra in quasst. Nuèter trî, mî pèder, mî nòn e mé, a sän invèzi a sèder d atâuren ala tèvla parcè e a guardän in silänzi. Fenalmânt as decrêta che la pulânt l'é còta. Alâura la vén cavè vî dal fûg e arbaltè in vatta al tulîr, bató e lisè con al granadèl e dâpp tajè a fatt col raif. Al parôl al vén sóbbit rinpè d âcua e atachè un'ètra vòlta ala cadäina dal camén; âl brès, amucè sâtta, âl vénnen quèrti con un sulèr alžîr ed zännder. Al calâur pian pian al câla e alâura l arîva al gât, ch'al se stîra e pò al se stannd lóng dstais, par gòder ed cal calursén. Ed cal calursén avän vantâz anca nó, a zanna finé, a sèder d atâuren al fûg. A se dscârr a vâus bâsa, con rispèt, quèsi pr an dsturbèrel. E alžîr i én anc i gèst ed mî mèder quand, dâpp a pôc, ai ròba âl brès da méter int i scaldén pr intivdîr i linzû žlè di lét.

Fôra al pèr che al vânt as séppa chietè, bèle cuntânt dâl sfuriazè dla sîra. Adèsa ai é una gran pès, qualla ch'vén prémma ed Nadèl. A sän vanzè da par nó, mî pèder e mé. Dâpp a un pó ló al dîs che al calâur dal fûg, ormâi šmurzè, l é quall giósst. Alâura as lîva só e al vâ a tór una zivâlla. In silänzi al fa vgnîr žâ al gât e in sô pòst al métt in fila dâgg' dâug ed zivâlla, con dânter socuanti grèn ed sèl. Dala quantitè ch'la se dsfarà, lóng ala nòt, as prà stabilîr quí ch'i sran i mîs pió piuvûs dl ân ch'l é drî a vgnîr.

Mé, as capéss, a n ò mî cardó a sta prâtica e, fôrsi, gnanc mî pèder. Ai ò però sänper rispètè quassta e ètri usânz paghèni e âl fòl nèdi dnanz al fûg. Adèsa a m guèrd d atâuren: la mî vè-

Cia cusénna cuntadénna incû l'é nûda e dsabitè da dimónndi ân. Ai é avanzè sâul al camén, ch'an sà brîsa a chi cuntèr âl sâu stòri.

Renzo Fantoni

(trad.in bulgnais dala Nócchia d Bastèl)

L'Ustarî dl'ufaisa ed Dîo

Int i ûltum ân dal méll e otzânt, int i Foscherèri al nómmer quâter, ai éra un'ustarî con un gran vâ e vén ed cliènt. Dala strè, dâpp una bóssla a vîder ch'la s avrèva in dânter e la fèva sunèr un canpanlén, trî scalén tótt šgarujè i dèven int na sèla bâsa e bûra, con int al mèz una stû parigénna. A man drétt, un bancân con al pian ed mèrum e a sufètt na luzèrna a petròli dóvv Géppo l òst, con indòs un grinbalân tótt ónt e bsónt, al sarvèva i avintûr. Lé d atâuren, sèt o òt tavlén con sâtta quâter scrân inpajè, i èren tótt la mubéggia a dispusiziân di cliènt. I quâter lè dal pian ed tótt i tavlén i èren strinè dala brèsa dâl zigaratt e un mâz ed chèrt da brésscla tótti arvinè, l éra prânt par zughèrs una fujatta. Atâc ai mûr, ch'i arénn avó un gran bisâggn d una šbianchizè, ai éra una salvavénna con dâl padèl e di tegâm ed râm, par dèr l'idè d èser dânter a una canténna da cuntadén. Ed banda dal bancân ai éra un óss, sänper asrè, ch'al purtèva al mzanén duv ai éra la stanza da lét ed Géppo e sô mujèr.

Quand a mezdé al canân ed San Michèl in Bòsc al fèva sénter la sô vâus putânta, tótt i muradûr ch'i lavurèven int i cantîr lé d atâuran, i arivèven par scaldèr i sù pgnatén o âl bastardèli (1) con la mnèstra purtè da cà e i urdnèven un mèz ed vén. Finé l'undè di muradûr, vèrs l âura e mèz, ai tachèva qualla di lavurânt dal mar chè d mèz, ch'i srèven âl butaig pr un

âura e i vgnèven a magnèr un pcân, cunpagnândel con un scalfâtt. Fenalmânt, vèrs âl dâu e mèz, int l'ustarî ai turnèva la chèlma sòlita e ai vanzèva chi dû o trî vcètt ch'i s fèven durèr un quartén par tótt un dâpp-mezdé. Ala sîra la Luzî, la mujèr ed Géppo, ch'la fèva la cûga int la cà sâura al'ustarî, l avèva dal bèl e dal bân par cuntintèr la bâla di fachén, ch'i s èren méss a fèr tâpa in cl'ustariôla là sâtta, parché tótt quant i èren di gran famón. Par furtónna che quèsi sänper i arivèven con di scartûz ed chèren ch'i ciufèven chisà indóvv e spass e vluntîra i purtèven di simón (2) bèle plè, sâul da cûser. I "Achèll"-i fachén i vgnèven ciamé acsé par la gran fôrza ch'i avèven - i andèven spass, sâtta al pôrdg dal Pavajân a dmandèr la limòšna a chi pasèva par d là:

- *Sgnurén, èl un bajuchén par cunprèr al sèl? Avän un simunzén in padèla ch'al s cûs... Padrunzén, èl un bajucatt pr i pôver fachén par tór al pan? Âu, Monsgnâur... s del quèl par urdnèr na fujatta?*

Par ciapèr i simón, i avèven strulghè una tètnica particulèr: con l ajût d un lâz ónt pulidén, ch'al srèva l'inbucadûra d un sâc ed taila, i ciapèven pr al còl al gât in st mänter ch'al vgnèva atirè dal udâur ed gâta in amâur ch'al vgnèva fôra dal sâc. L udâur l éra dè dal'èrba *santamaria*, che al gataròl l andèva a cójjer in Zedalóna, a Mânt Dunè o a Padèren, dóvv la pianta la fiurèss in abundanza. Grugnâz, ch'l avèva una fâza ch'as i machèva al carbúrro e al n avèva pôra ed gnént, una vòlta l arivé adiritûra con al quèrt de drî d un leân môrt ed vcjâia int na ghèbia d un žîrcol, arivé in zitè da pôc tänp e al cunvinzè la Luzî a cûsrel int al sô grâs.

A dîr la veritè ai vòls dû o trî dé prémma ed mandèr vî la pózza ed salvâdg ch'la fèva dèr ed stâmmg, mo cla sîra lé, i Achèll, is cavènn la vójja ed chèren!

Géppo al gèva spass:

- *Ste vén què a l ò méss mé, an é mégga ón ed chi šburgióll ch'i vândèn in chi èter sît! - e al fèva al gèst ed sgnèr a dîd i cafà e âl traturî lé d atâuren.*

Tótt i ân, vèrs la fén ed mèrz, l andèva con un sumarén tólt in afètt, da un sô žièn a Castèl San Pîr, a sénter e

urdnèr na vinténna ed bàtt ed vén nôv, par fèr la parè ala said di sù cliént. Un ân Marién, un fiacaréssta ch'l'èra un sô bân cliânt, al s'ufèrs ed dèri inprèst la sô cavâla e un bruzén, par fèri pèrder manc tänp. Tótt cuntânt, una maténna prèst, l'andé int la stâla che Marién l'avèva int al Rièlt e al s'avié con la cavâla, ch'la tgnèva un pàs regolèr.

Arivè atais a Uzàn, al s'adé d'èsres scurdè zèrti chèrt d'un nudèr da purtèr al sô zièn e al dezidè ed turnèr indrî.

Una vòlta dânter al'ustari, l'avré la bóssta ed vaider e al s'avié al bûr só par la scalténna. Arivè int la stanza da lèt, al caté la Luzî nûda nêda abrazè a Marién, ch'al pruvèva ed crûvres.

Géppo, dnanz a cla sèna, an truvé ed méi che sgnèr con l'énndiz al crucifèss ed cò dal lèt e svarsler:

- *Brótta spurcaciâna, n'èt brîsa rimòrs dl'ufaiša che t'fè a Dîo?*

Âl ciâcher di cliént âl tachènn a tajèr di gabanén adòs a cla góbbia: chi gèva che Géppo an s'èra brîsa cunpurtè da ómen e l'avèva fât la figûra d'un sabaquâj; chi gèva ch'l'avèva fât bân a scansèr sí o sèt ân ed gajóffa, chi invèzi l'èra cunvént che una bèla dscârga ed bôt a tótt e dû la srêv stè la medgèna gîossta.

Insâmma, da cla vòlta lé l'ustari, ch'la n'avèva mâi avó un nómm particolèr, la véns batzè da tótt quant "L'ustari dl'ufaiša ed Dîo" e quand Géppo al la vindé, al nôv padrân al fè fèr un'insagna con cal nómm stranpalè, ch'al tgné bôta par trânt'ân.

Renzo Bovoli

(1) Quassta qué sâura l'é una bastardèla ed teracòta (da M. Bianconi - *Bologna minore negli aspetti di ieri* - Tamari Ed., 1969).

(2) "simón" (sing. simân) l'èra al nómm dialetèl di gât, sâuratótt ed quî ch'i èren destinè a finîr in padèla. L'Ustari dl'ufaiša ed Dîo l'é stè arcurdè anc int al belessum liber "*Ai ténp dal pôver Scarabè!*" ed Gardenio Sabatini (pseudònim ed Gaetano

Marchetti, l'indimenticâbil *Umarén dal pàvver* e ûltum "nòn" dla Famajja Bulgnaisa).

La mèrla, i marlût...

Fén dal ân indrî la mèrla l'avèva fât al sô nîd sâtta ala barâca dâl carsintén, int la nôstra *Arena del Navile*. Al pchè l'é che al l'avèva fât pròpi sâura ala sfitladâura ed Sèrgio e quasst, s'v'länn, al n'èra brîsa al mâsum dl'igèn. Pr'arsòlver al problèma, con nôster gran dulâur, avân ciamè i volontèri dla LIPU ch'i an pruvdó a fèr fèr sanmichèl ai trî marlût. La pôvra mèrla e al sô cunpâgn i én andè d'lóng socuânt dé a zarchèr i sù pipièn, mo pò, in osècui a una lazz ed natûra, i s'én calmè.

I cardrèssi? Dâpp a un ân zîrca la mèrla l'é turnè a fèr al nîd sänper in cal sît, mo dèt ch'ai èren in avréll e âl nôstri fèst âl cminzèppien ai 20 ed zógg, a l'avân lasè stèr. Al risultèt i én chi trî pipiût sänper afamè ch'a vdî int la fotografî.

...e la pudajôla

Mo la n'é mégga finè: Mèver Franceschelli, ón di nûster volontèri, l'ân indrî l'à costruè socuânt nîd ed lagg, che nuèter avân pò fisè a di âlber int la nôstra tèra drî a Navèlli. Fén ala stmèna indrî cäl bèli casuplènni ed lagg, costruè con gran perèzzia e in rispèt dâli esigianz di limalén, i èren vanzè vûdi, vudèssimi, fén a cal dé che l'Anna, la nostra bravèssima zardinîra, la vèsst una pudajôla (*cinciallegra*) infilères int al bûs dal nîd con quèl in bâcca e vgnîr fòra dâpp a pôc pr'un'ètra batûda. E acsè tótt al dé... L'é fâta: la pudajôla l'à mèss só cà (fòto sâura) e tótt nuèter, mo in particolèr Mèver, a sän pròpi cuntént. E mé ai ò sguazè un chíllo a fèr tótti âl fotografî ala mèrla, ai marlût, ala pudajôla e ai sù pipièn!

F. C.

Al còren ed Stèglio

Al nómm dl'òmen dal còren d'utân l'èra Ottilio, mo i al ciamèven Stèglio parché al s'arvisèva a Stan Laurel, al còmic american. L'èra un òmen ed mèdia statûra, mègher, con la tèsta dimónndi gròsa, tant che i capî ch'al purtèva al si fèva fèr da una caplarî ed Bulaggna parché la sô misûra la n'esistèva brîsa. Al purtèva sänper sig un còren d'utân lóng zîrca un mèz mèter, còruv, ch'al tgnèva ala tracòla con un ligâz ed cànva. L'èra al sô talisman, un quèl ch'al le fèva sènter inpurtànt e dâl vòlt al l'avèva ala tracòla anc sänza druvèrel.

Al sô còren l'avèva un sän acût ch'al s'sintèva luntàn un chilòmeter. L'èra al strumânt che Stèglio pr'una vinténna d'ân l'adruvé par cmandèr la calè e la fén dal lavurîr dâl mundénni int la

pièna ed rîs, dal trapiant ala mânda in ògni stasân. Tótti al matén l'êra al prèmm ch'l arivèva sâura l'èrzen masster e l'ùltum a andèr vî. L'èrzen masster l'êra lèrg e carâbil, da una pèrt ai êra una lónga fila d'âlber dóvv al mundénni, âultr a pugèr al biziclatt, al stèven al'òra int al mumânt dl arpòs.

Stèlio l'êra al capurèl di capurî. Ògni grópp ed mundénni (zîrca ventzènc) al s mitèvebn in fila spâla a spâla e de drî da lâur un capurèl al cuntrulèva che tótt l'êrba danâusa la vgnèss estirpè e suplè int la mèlta. La scuèdra ed Stèglio la stèva int al pièn drî al èrzen masster in dóvv spass ai vgnèva al fatâur dl'inpraisa a dèr di ûrden.

Âl mundénni al stèven tótt al dé con la vétta pighè int al sò lavurîr fadigâus. Âl purtèven la chelzamâja fèn ala cavcèla par prutèzer al ganb dal fôl sutîli e tajânti dal rîs e un capèl ed pâja a èglia lèrga. La soferânza pió granda l'êra qualla di pí piantè int la mèlta tótt al dé, nonostânt dû mumént d'arpòs e pûc âtum ed pès quand ai pasèva al "vinatîr" col barilòt dl'âcua e vén, zènc vòlt al dé. Par dscurdèr la fadîga al cantèven di cant popolèr, dâl canti inventè lé par lé, di còr ed lòt d'operèri. Ògni grópp l'avèva la sò prèmma vâus, la secânnda e tótti cälî ètri i i tgnèven drî. In cla gran dstaisa d'âcua i còr i s dèven la vâus, i s armistièven, incantând i tant grópp ed ragazzlètt, mo anc ed grand, che dai pajîs lé d'atâuren i vgnèven pròpi pr'asculter i cant dâl risaròli. Int âli ûltmi âur ed lavurîr, in risèra ai regnèva un gran silânzi: la stufîsia e al mèl ala vétta i s fèven sénter. Dâl vòlt una quèlca mundénna pió anzièna l'urlèva:

- *Sânina Stèglio...! Soppia int al còren!*

Stèglio al capèva al tribulaziân ed cäl pòvri dòn, mo prezîs cum l'êra int al sò lavurîr, al sunèva int l'âura prezîsa par stachèr. D'in vatta al èrzen masster al purtèva ala bâcca al sò strumânt, al le puntèva vèrs al zîl, e con tótt al fiè ch'l avèva int i cardinzén al sparèva pr'âria l'ùltum acût dla giornèta, ch'al se spargujèva int la gran vâl dal rîs, liberând dala soferânza zintunèra ed mundénni con i pí grènz dala mèlta e la vétta pighè

ch'la tardèva a drizères. Pò, tgnàndes sò ónna con cl'ètra âli arzunzèven i èrzen.

Stèglio l'avèva pasiân pr'al sò lavurîr e cäl dòn i i vlèven bân. Ló l'êra al prèmm a còrrer int la pièna se una quèlca d'ónna la s sintèva mèl. Quand al risaròli anzièni âli andèven in pensiân, o cäl zâuvni al s maridèven o al mudèven lavurîr, Stèglio l'êra sâmpèr invidè al sâu fèst par sunèr l'ùltm acût, al rît dl'adîo.

L'è la stòria d'un còren d'utân e dla sò ónnica nòta, come ónnic l'êra Stèlio, ùltum "rà" dla risèra, int la gran pièna dal Bântvói ala cànca ed Raggn, détta anc "la Bâsa", in dóvv fèn al 1959 al rîs l'è stè la risâursa pió prezîaûsa.

Elio Manini

"Andè bân int al canèl 2015"

In st' mânter ch'a scriv stâl paròl, al lunèri al saggn a i 29 ed setâmmber. Dal'ùltma sîra int l'*Arena del Navile* ai é bèle pasè pió ed dû mîs, mo al pèr aîr. Che sgubè, ragâz! Sâuratótt par quí dla nòstra scuèdra ch'i stan arpiatè in qualla che nuèter a ciamân "la barâca dâl carsintén" (anc se lé sâtta ai vén còta anc la pulânt).

In vatta al pelsènic, pò, avân véssst e ascultè d'incòsa: cumèdi in dialatt, cabarè, rumânz, al canzunatt ed Carlén Mûsi, al *rockabilly* e la mùsica *country*, incòsa sunè ala granda, cunprais al *lissio* e la *filuzzi* ed Tiziano Ghinazzi e Massimo Budriesi.

Un dscâurs a pèrt l'è risarvè ala nuvitè ed st'ân: al "Quizz'mel", presentè da Giorgio Comaschi, con Silvàn Cavalèna ch'al fèva al nudèr (e ch'l à strulghè tótt chi diavlèri projetè int al schêrum) e con l'urchèstra SSSB (Sòccia s'a sî brótt), ch' i èren pò Albèrto Žerbén e Pèvel Fantoni mascarè con di nèss e di bâfi fènt. Gran bèla idè, qualla dal quizz, tante bèla ch'ai é stè sóbbit di gainón ch'i l'an cupiè...

Mo l'emoziân pió granda l'è stè ala fèn, quand as sân presentè tótt in pelsènic con in man un balunzén bianc iluminè par dânter, con la mùsica ed Michael Jackson ch'la fèva vgnîr i brévvid zâ pr'al filân dla vétta.

Cardîv ch'a siâmen bón ed stèr firum, adès? Gnanc pr'insónni! A sân drî a urganizèr quèl par l'invèren. Insâmma: stè in uraccia parché ed si-

sicûr a strulgarân quèl...

E pò ai srèv anc la nostra cà da inaugurèr...

F. C.

La siânza di nûster vîc'

Albarâz o **âlber bianc** (*Populus alba*) - pioppo bianco, gattice. Raccomandata la piantagione per la fabbricazione della carta. Tanto il gattice quanto l'alberella potrebbero alimentare l'industria del truciolo (schegge), fiorente in altre province. Da: G. Ungarelli, *Le piante aromatiche e medicinali nei nomi, nell'uso e nella tradizione popolare bolognese*.

Tipografia Luigi Parma, 1921.

Al Pânt dla Biânnda

Nómmer 140 dal 2015

Diretâur iresponsâbil e limusnîr:

Fausto Carpani

Dségn uriginèl:

Lupâmbol (Wolfango)

Umberto Sgarzi

Matitâza (Giorgio Serra)

Coretâur di sbâli: **Bertén d Sèra**

Strulgân eletrònica: **Âmos Lèli**

Abunamént par pòsta: almânc 20 € al ân.

Indirèzz:

FAUSTO CARPANI

Via Emilia Ponente 21

40133 BOLOGNA

tel. cell. 339-3536585

fausto.carpani@alice.it

Tótt i scrètt in dóvv an i é brîsa indichè l'autâur i én ed Fausto Carpani.

Al dizionèri ed riferimânt par cäl paròl ch'âli én difèzzili da capîr l'è quasst:

Lepri - Vitali

Dizionèri

BULGNAIS - ITAGLIÂN

ITAGLIÂN - BULGNAIS

Pendragon, 2009

I sît bulgnîs i én quissti:

www.pontedellabionda.org

www.clubdiapason.org

www.lafamigliabolognese.it

www.bulgnais.com

www.marcopoli.it

PROGRAMMI DI CARPANI & AMICI

OTTOBRE	
Mercoledì 7, ore 9.....	Dai microfoni di Radio Sanluchino (100.4 - 104.7 mhz): Fausto Carpani e Gigén Lîvra ospiti nel programma "Il ricciolone" condotto da Marco Visita.
Mercoledì 21, ore 9.....	Idem c. s.
NOVEMBRE	
Mercoledì 4, ore 9.....	Idem c. s.
Domenica 22, ore 16.....	Al Centro Civico Borgatti (via M. Polo 51): concerto di Fausto Carpani con il Gruppo Emiliano.
Giovedì 26, ore 16,30.....	Nella sede della Famajja Bulgnaiša (via Barberia 11): intrattenimento dialettale con la partecipazione di poeti e prosatori contemporanei, con Fausto Carpani. Conduce Mirella Musiani.